

**ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΣΑΒΒΑΤΟ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

- A1. 1.** *Ἀ ἀνάγκη ... μήτε τοὺς εἰ παιδεῖα ἑωμένους διατρίβειν διὰ τέλους.*
- 2.** *Ἀ μήτε τοὺς ἀπαιδεύτους ... ἐπιτροπεῦσαι.*
- 3.** *Ἀ τοὺς δὲ ὅτι ἐκόντες εἶναι οὐ πράξουσιν.*
- 4.** *Ἀ ἔργον ... τῶν οἰκιστῶν τὰς τε βελτίστας φύσεις ἀναγκάσαι ἀφικέσθαι πρὸς τὸ μάθημα ... ἰδεῖν τε τὸ ἀγαθόν.*
- 5.** *Σ νόμφ οὐ τοῦτο μέλει, ὅπως ἐν τι γένος ἐν πόλει ... ἀλλ' ἐν ὅλῃ τῇ πόλει.*

B1. Σύμφωνα με τον Πλάτωνα υπάρχουν δύο κατηγορίες ανθρώπων που δεν είναι κατάλληλοι να αναλάβουν τις πολιτικές εξουσίες.

Αρχικά οι απαίδευτοι άνθρωποι οι οποίοι δεν γνώρισαν την αλήθεια (τοὺς ἀπαιδεύτους καὶ ἀληθείας ἀπείρους) και έτσι δεν θα μπορέσουν να κυβερνήσουν ορθά την ιδανική πολιτεία (μήτε ... ἱκανῶς ἂν ἦσθε πόλιν ἐπιτροπεῦσαι). Η έλλειψη παιδείας είναι σαφές ότι οδηγεί στην πλάνη, την ψευδαίσθηση, στην παράδοση σε πάθη και ταπεινά ένστικτα. Οι απαίδευτοι λοιπόν, αδυνατούν να αναλάβουν διοικητικούς ρόλους, καθώς δεν έχουν θέσει έναν ορισμένο σκοπό στη ζωή τους προς τον οποίο θα στοχεύσουν όλες τους οι πράξεις. Τόσο στον δημόσιο όσο και ιδιωτικό τομέα (σκοπόν ἐν τῷ βίῳ ... δημοσίᾳ). Δεν θέτουν δηλαδή τον πολιτικό σκοπό ως τον κεντρικό τους προσανατολισμό, ώστε κάθε δευτερεύουσα ενέργεια της ιδιωτικής και δημόσιας ζωής τους να υποταχθεί σε αυτόν. Πρόκειται φανερά για τους αφιλοσόφητους πολιτικούς της εποχής που παρασύρουν το λαό και τον παραπλανούν.

Εξίσου ακατάλληλοι αλλά για διαφορετικούς λόγους είναι και όσοι περνούν τη ζωή τους με τη παιδεία (τοὺς εὖ παιδεῖα ... διὰ τέλους) καθώς, ενώ μπορούν να κυβερνήσουν, δεν το επιθυμούν (ἐκόντες εἶναι οὐ πράξουσιν). Αδυνατούν να εγκαταλείψουν την ευτυχία της θεωρητικής ζωής (ἡγούμενοι εὖ μακάρων νήσοις ζῶντες ἔτι ἀπωκίσθαι) και να αναλάβουν τα κοπιαστικά καθήκοντα της διοίκησης και διακυβέρνησης της ιδεώδους πολιτείας. Αφήνονται στην δική τους μακαριότητα αποστασιοποιημένοι από τα τρέχοντα πρακτικά προβλήματα.

Και οι δύο αυτές κατηγορίες θεωρούνται ακατάλληλες σύμφωνα με τον Πλάτωνα.

B2. Υπάρχουν δύο σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο ιδανικό πολίτευμα που προτείνει ο Πλάτωνας και στο αθηναϊκό δημοκρατικό πολίτευμα που περιγράφει ο Περικλής. Αρχικά σύμφωνα με τον Περικλή τα αξιώματα δεν προορίζονται μόνο σε μία ορισμένη τάξη αλλά σύμφωνα με το αξιοκρατικό σύστημα σε όλους όσοι κρίνονται ικανοί ανεξάρτητα από την κοινωνική τους θέση (επειδή την εξουσία δεν την ασκούν λίγοι πολίτες, αλλά όλος ο λαός).

Αντίθετα σύμφωνα με τον Πλάτωνα οι προικισμένοι με οξύνοια και καλή σωματική διάπλαση που έχουν λάβει την κατάλληλη παιδεία, αυτοί οι εξαιρετικοί πολίτες (*τὰς βελτίστας φύσεις*) θα πρέπει να αναλάβουν (ακόμα και υποχρεωτικά) την διακυβέρνηση της πολιτείας ωφελώντας το κοινωνικό σύνολο. Άρα η εξουσία δεν είναι προσβάσιμη σε όλους.

Επίσης στον Επιτάφιο φαίνεται ότι συνδυάζεται ο σεβασμός στους νόμους και αυτό το υπέρτατο καθήκον (από εσωτερικό σεβασμό δεν παρανομούμε) (είναι ντροπή να τους παραβαίνει κανείς). Άρα σύμφωνα με τον Περικλή είναι ηθική υποχρέωση ο σεβασμός στους νόμους, ελεύθερη και συνειδητή επιλογή και όχι απόρροια του φόβου των κυρώσεων που προκαλεί η παράβασή τους. Αντίθετα ο Πλάτωνας περιγράφει τα δύο μέσα που χρησιμοποιεί ο νόμος την πειθώ και τον εξαναγκασμό «πειθοῖ τε καὶ ἀνάγκη» και με αυτά υποχρεώνει τους πολίτες να συμμορφώνονται.

B3. 1-Λ, 2-Λ, 3-Σ, 4-Σ, 5-Λ

B4. 1-γ, 2-ζ, 3-ε, 4-δ, 5-α

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Γιατί εγώ γυρίζω εδώ κι εκεί χωρίς να κάνω τίποτε άλλο από το να προσπαθώ να σας πείθω και τους νεότερους και τους γεροντότερους από σας ούτε για τα σώματα (σας) να φροντίζετε, ούτε για τα χρήματα πρώτα πρώτα και με τόσο ζήλο, όσο για την ψυχή (σας), πώς θα την κάνετε όσο το δυνατόν καλύτερη, λέγοντάς σας πως τα χρήματα δεν κάνουν την αρετή, αλλά η αρετή τα χρήματα και όλα τα άλλα καλά των ανθρώπων και στην ιδιωτική και στη δημόσια ζωή.

Γ2. Ο Σωκράτης δηλώνει με σαφήνεια τι προτρέπει τους μαθητές του να κάνουν . Ακόμη και αν κάποιος λέει άλλα , τότε είναι σαν να μην λέει τίποτα (εἰ δέ τις μέ φησιν ἄλλα λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδὲν λέγει.). Απέναντι σε όλα αυτά ο Σωκράτης δηλώνει ότι σε κάθε

περίπτωση δεν θα αλλάξει το περιεχόμενο των λόγων του και δεν πρόκειται να αλλάξει στάση (πρὸς ταῦτα,» φαίην ἄν, «ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἢ πείθεσθε Ἄνυτῷ ἢ μή, καὶ ἢ ἀφίετέ με ἢ μή, ὥς ἐμοῦ οὐκ ἂν ποιήσαντος ἄλλα,). Και μάλιστα παρόλο που αυτή η κατάσταση μοιάζει με μια μόνιμη καταδίκη, εκείνος μένει πιστός στις απόψεις του και δεν δέχεται την κατηγορία για διαφθορά των νέων (οὐδ' εἰ μέλλω πολλάκις τεθνάναι.)

Γ3.

μείζονα ἢ μείζω

εὖ

οὐδενί

ἀπάσας

τινά ἢ ἅττα

εἰδῆτε

πιθεῖν

ἐπιμελώμεθα

εἰπόντων

φαίης

Γ4. α) ἐπιμελεῖσθαι: τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο στη μετοχή *πείθων*

οὕτω: επιρρημ. προσδιορισμός του ποσού στο ρ. ἐπιμελεῖσθαι

σωμάτων : αντικείμενο στο απαρέμφατο

ἐπιμελεῖσθαι

χρήματα : υποκείμενο στο ρήμα γίνεται και αττική σύνταξη

λέγων: συνημμένη τροπική μετοχή

βλαβερά : κατηγορούμενο στο ταῦτ ‘

οὐδέν : αντικείμενο στο λέγει

β) υπόθεση : εἰ δέ τίς μέ φησιν

απόδοση : οὐδέν λέγει Δηλώνει το πραγματικό.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΟ: υπόθεση: ἄν τις φῇ

απόδοση : οὐδέν λέξει